

Bönen

Matt 6:5-8; 1 Kung 3:5-14; Rom 8:24-27

När många tröttnat på myndigheternas uppmaning att praktisera social distansering och dra sig undan kommer Jesus själv och tjarar. *Gå in i din kammare, stäng dörren och be sedan till din Fader som är i det fördolda.* Bönsöndagen är här!

Bönsöndagen kommer som en gåva till oss oavsett vilka tider som råder, men i dessa tider kommer den som en särskild påminnelse att bejaka det som är. Att ta emot gåvor av tid och tillfällen som annars måste prioriteras och aktivt väljas. Förvisso måste bönsöndagens gåva prioriteras och väljas även nu, men för många har gåvan kommit närmare. Den har klivit fram i tider av nöd och blivit gripbar. Den har gjort sig känd i distanseringens tristess. Den räcker ut sin hand och lockar oss att följa med. Vad lockar den till? Den lockar till den goda tråkigheten genom vilken vi lär oss att *den människa som älskar Gud älskar med nödvändighet tystnaden* (Thomas Merton).

Bortom TV-gudstjänster och webbandakter som förvrider oss till åskådare istället för tillbedjare får vi träna på att tala sant med oss själva och vår Fader och så förvandlas till Sonens likhet. I den förfärande men goda tystnaden får vi böja oss i ödmjukhet under den gode Fadern och vinna den resning som inte går att finna annorstädes.

I dagens GT-text får vi ta del av ett samtal som rymmer både sanning och ödmjukhet. Det är en ung och oerfaren kung som ber till sin Gud. Man räknar med att kung

Salomo var i tjugooårsåldern då han började regera. Alltså saknade han nödvändig erfarenhet av sådant som tjänsten förutsatte. Så Salomo samtalar med sin Fader i himlen och ber om ett lyhört sinne så att han kan vara en god ledare. Allt gott ledarskap förutsätter ödmjukhet. Att inse sina begränsningar och svagheter. Salomo ser och inser, och han ber. Och bönen behagar Fadern i himlen. Bönesvaret kommer i form av stor vishet, men också stor rikedom och ära. Med svaret kommer även ett löfte: *Och om du vandrar mina vägar och rättar dig efter mina bud och stadgar, så som din far David gjorde, skall jag ge dig ett långt liv* (1 Kung 3:14).

Det låter som en framgångssaga med lyckligt slut, men det lyckliga slutet uteblev. Den ödmjuka bönen och villigheten att bejaka det sanna, genuina och äkta glömdes bort någonstans på vägen. Salomo hade bett om gåvan att urskilja vad som är rätt, men någonstans på vägen fördunklades blicken. Hans vishet räddade honom inte från människans fallna natur. Endast ödmjukheten kan göra det.

I 1 Kung 11:1-6 läser vi: ¹*Kung Salomo hade många utländska kvinnor som han älskade, förutom faraos dotter kvinnor från Moab, Ammon, Edom, Sidon och hettiternas land.* ²*De tillhörde folk om vilka Herren hade sagt till israeliterna: "Ni skall inte beblanda er med dem; då förleder de er till att dyrka sina gudar."* *Det var sådana kvinnor Salomo höll sig till och älskade.* ³*Han hade sjuhundra hustrur med furstlig rang och trehundra bihustrur, och hans kvinnor förledde honom till avfall.* ⁴*På hans ålderdom förledde hans hustrur honom till att dyrka andra gudar, och han höll sig inte längre av hela sitt hjärta till Herren, sin Gud, så som hans far David hade gjort.* ⁵*Han tillbad Astarte, fenikiernas gudinna, och Milkom,*

ammoniternas vidrighet. "Så gjorde Salomo det som var ont i Herrens ögon och höll sig inte troget till Herren, som hans far David hade gjort.

Salomo tappade bort något väsentligt på vägen. Han tappade bort den sanna bönens kärna, d.v.s. relationen, troheten och överlåtelsen till Fadern. *Han höll sig inte längre av hela sitt hjärta till Herren, sin Gud.* Vad hade hänt om han hade fortsatt att ge utrymme för den goda överlåtelsebönen? Vad hade hänt om relationen och troheten till Fadern inte ersatts av tomma ord till tomma gudar? Trons erfarenhet säger att det hade sett annorlunda ut.

Trons erfarenhet säger att så länge vi riktar vår bön till den rätte mottagaren i ödmjuk överlåtelse får vi också den hjälp vi behöver för att vandra Hans vägar. Han lär oss att det som får utrymme i våra liv anger vår riktning. Han säger oss att det vi fyller våra liv med formar oss. Därför lyder Ordets uppmaning: *be ständigt* (1 Thess 5:17). Men är det verkligen möjligt? Är det inte för mycket begärt? Någon hävdade att den ordagranna översättningen av "be ständigt" är "kom in i vilan." Kanske svaret finns där?

Bedjaren broder Lorens (1614-1691) skriver: "Han (Gud) begär inte mycket av oss, en liten tanke då och då, en smula tillbedjan, ibland kan ni be om hans nåd och ibland offra era sorger åt honom, andra gånger kan ni tacka honom för de nådebevis, som han givit er och alltjämt ger er, och mitt i era mödor kan ni finna tröst hos honom, så ofta ni vill. Medan ni äter och samtalar, kan ni upplyfta ert hjärta till honom då och då, minsta lilla åtanke kommer att vara mycket välbehaglig för honom, men för

den sakens skull behöver man inte skrika med hög röst, han är ju oss närmare än vi tror." Och vidare: "Var och en är i stånd till dessa förtroliga samtal med Gud, somliga mer och andra mindre. Han vet vad vi förmår."

"Han vet vad vi förmår." Så lyder evangelium. Det är inget krångligt vi är kallade till. Det handlar om det okonstlade umgänget med Fadern. Jesu undervisning i Matteus stryker under detta. Bönen är ingen uppvisning utan ett förtroligt samtal med Gud som gör sig bäst i det fördolda. Där i den tryggheten får vi träna på att formulera sanningen om oss själva inför Honom som är Sanningen. Där får vi böja knä inför Honom i ödmjukhet, men först efter att vi lärt oss att stå på egna ben. Det är nämligen endast den som lärt sig att stå förankrad i sitt *jag*, som frivilligt och ödmjukt kan böja sig ned.

Vi är inte ensamma i den processen. Vi vandrar inte själva på den vägen. Vägen själv går med. Den kärleksfulle Fadern ger kraft och mod att ta ett steg i taget. Och när vi vågar gå märker vi att det finns en Tredje som vill gå med. En doldis som är nöjd med att verka i det fördolda. Vi får upptäcka *Anden* som är villig att uppfylla och förvandla.

Pingsthögtiden närmar sig och vi vet inte i nuläget hur vi kan högtidlighålla den. Men genom att vi välkomnar *Anden*, den tredje personen i Treenigheten, varje dag i våra liv kan hela livet bli en Pingsthögtid. En tid då Guds heliga eld håller bönens låga brinnande. En tid då den heliga elden brinner utan att slockna och förtär allt som gör oss mindre än vad vi är kallade att vara.

Varje kristen är bärare av Anden men det hör också till vår uppgift att ge Honom fritt spelrum, så att Han kan verka och glädjen och kraften får flöda. Fadern ger sin Ande därför att Han älskar sina barn och vill dem väl. Vår uppgift är att ta emot. Att vara en sann bedjare är att vara mottagare, en mottagare som öppnar sig för Andens verk i ens liv. Det handlar om att ge utrymme för Andens bön i hjärtegrunden. Han som ber för oss med suckar (eller rop) utan ord. Han som vädjar för de heliga så som Gud vill. Vi har möjligheten att låta den egna inre bönen komma i samklang med Andens bön och så få upptäcka ny kraft, en gladare glädje och en levande kärlek. En livgivande kärlek. Sådan är bödens väg. Vi är inbjudna att vandra den i ödmjukhet. Amen.